

Pesta 9/21 maiu.

Va veni in fiecare dominica. | Redact.: strad'a palariei nr. 7.

Nr. 19.

Anulu VII, — 1871.

Pretiuu pe anu 10 fl, pentru Romani'a 2 galbeni.

Ioane Aldulianu.

Cu câtu este mai micu numerulu aceluor barbati ai nostri, cari in tota privinti'a sunt binemeritati, cu atât e si dorerea mai mare, ce simtina la pierdere lor. Dar candu nendurat'a morthe vine si ni rapesce pe unulu dintre cei mai de frunte dintre acesti binemeritati, dorerea noastra nemarginita ajunge la culme.

Natiunea romana in cei de pe urma ani adese-ori fu silita a suferi loviri de aceste ale sortii, vedindu stingandu-se pe rindu mai multe celebritati ale sale, cari respandeau lumina in intanereculu presintelui seu.

O asemenea perdere nationala se anuntia natiunii de curendu: morthea unui bravu fiu alu ei, alu carui talentu, zelu si caracteru firmu, va potè servi de modelu pentru totu-de-una.

Deci, ceea ce modesti'a stoica a repausatului nu ni-ar fi permis nici odata, venimuse-i aducemu acuma dupa morthea sa espresiu-ne devotamentului natiunii. Acest'a ar fi fostu pentru noi o detorintia pre placuta, de cumva amu fi potutu-o face inainte de ast'a cu doue septemani, — dar acuma pen'a nostra plange, ca-ci barbatulu despre care vorbimu,

Ioane Aldulianu.

Ioane Aldulianu, nu mai existe!... Dinsulu fu nascutu la anulu 1821, in Transilvani'a, la Branu (Törzburg) in parochi'a Moieciu de josu, unde tata-seu erá preotu. Mama-sa fu fét'a protopopului Baiu, si sora cu eruditulu Nicolae Baiu, care pe acele timpuri s'a luptatu multu in interesulu causei natiunale. Morindu-i tat'a câtu si mam'a, singurulu copilu remase orfanu inca fiindu micu si in griega si crescerea unchiu-seu Nicolae Baiu si a matusieloru sale, cu deosebire a mamei protopopului Metianu din Zernesci, cu care fu veru.

Elu incepù a invetiá in scól'a normala germana din Brasiovu. Pe la 183⁴/₅, facù studiile gimnasiale in gimnasiulu r. c. nou infiintiatu la Brasiovu, si de aci incolo fiindu in vârsta inaintata, si totu-odata si unu capu desceptu, invetiá totu cam câte dóne clase intr' unu anu, pana candu absolvì gimnasiulu cu clas'a VIII la Sibíiu. Studiele filosofice le ascultá in colegiulu franciscaniloru la Fagarasiu, inse asié câ in anulu alu doile alu filosofiei fu totu deodata inscisu si pentru anulu primu de drepturi in M. Vásárhely, si ca ascultatoriu de drepturi in anulu alu doile fu totu deodata inscisu si ca cancelistu la tabul'a regésca din M. Vásárhely, — si asié — fara midilóce de a casa — se sustienù mai multu prin propri'a sa diligentia.

Dupa absolvirea studieloru juridice la an. 1843 intrá in statulu cancelistiloru jurati la tabul'a reg. din Transilvani'a, si mai tardíu dupa facerea censurei avocatale capetá „stallum agendi“, apoi mai supunendu-se si la universitatea sasésca unei asemenea censure, primì si de aice îndreptátirea receruta, — si se asiediá ca avocatulu la Brasiovu.

Ca o episoda caracteristica a timpului de atunce insemnâmu aice, câ mai nainte de a se asiediá ca avocatulu la Brasiovu, Zernescenii luceruse de notariu comunalu, ceea ce pe timpulu acel'a, — candu sasii circumspecti ocupasera pana si locurile de notariu pe la sate, — erá o cerere fórte temeraria, pentru care magistratulu din Brasiovu — spre a-i spariá — pornise actiune fiscala atâtu a supra Zernesceniloru, câtu si a supra tinerului nostru juristu. Inse revolutiunea din 1848 trecù preste acea intemplare — la ordinea dîlei.

Elu fu alesu in tómn'a an. 1848 notariu primariu alu districtului Fagarasiu, ér in 1850 fu numitu directoru alu politiei totu acolo, si nu peste multu totu in acelu anu asesoru la tribunalulu criminalu din Alba-Iulia. La an. 1852 fu numitu consiliariu la tribunalulu de

tiéra in Fagarasiu, apoi la Brasiovu, si in fine la 1854 consiliariu la tribunalulu districtualu totu acolo.

La an. 1858 fu numitu presiedinte alu tribunalului urbarialu pentru cerculu Brasiovu-lui, si la 1860 consiliarn alu tribunalului de apelu extra statum, functiunandu totu-odata si ca consiliariu la tribunalulu urbarialu de apelu alu Transilvaniei.

La an. 1861 fu numitu consiliariu guvernialu, si mai tardíu la an. 1864 vice-presiedinte alu tabulei regesci din Transilvani'a.

Inca in anii 1850 si 1852 fu chiamatu mai de multe ori la Vien'a si la Sibíiu, la consultári in interesulu patriei si natiunii sale.

La 1863 se alese deputatu la diet'a din Sibíiu a Transilvaniei, si la propunerea acesteia, fu numitu primu-vicepresiedinte alu ei, — mai apoi participá si la senatulu imperialu din Vien'a, unde desvoltá multa activitate ca membru alu comisiunii financiare. In vér'a anului 1864 in consideratiunea multeloru sale merite fu destinsu cu numirea de cavaleru alu ordinului corónei de feru cl. III.

Din postulu de vice-presiedinte alu tabulei regesci din Transilvani'a in 1867 fu inaintatu de consiliariu in ministeriulu de *justitia*, si de acolo in 1869 ca judecatoriu de prim'a clasa, la tribunalulu supremu din Pest'a, unde parte referá, parte substituì presidiulu in senatulu primu civilu, pana in 10 maiu a. c., candu mórtea neasceptata de odata i ciuntá firulu vietii spre dorerea toturora.

Acésta biografia manca ar fi si mai defectuósa, de cumva n'amu amintí aice si de activitatea sa ca membru la congresulu natiunalu alu bisericei gr. or. rom., tienutu la an. 1868, in care calitate din urma intre alte referate grele, cadiù pe elu si referat'a statutului organicu, alu caruia conceptoriu este dinsulu. Toti câti avura onórea a participá in Sibíiu la acésta adunare de mare importantia pentru natiunea romana in generalu, si pentru biserice'a gr. or. a ei in specialu, — vorbescu si acuma cu stima admiratória despre rar'a capacitate a lui Aldulianu, desvoltata in decursulu desbateriloru private si publice, si mai alesu cu ocaziunea sta-veririi statutului organicu, care va formá o epoca in istori'a bisericei gr. or. romane, si care i va si sustiené numele pentru totu-de-una.

Fia-i tierin'a usióra si memori'a binecumentata!

Am avutu . . .

Am avutu o crengusióra,
Ce multu a intineritu
Cu placut'a-i umbrisióra
Suffetulu meu obositu.
Crenguric'a mitutea
Ai fostu tu, iubit'a mea.

Am avutu o dalba flóre,
Dragalasia, tinerea,
Ce cu fati'a-i ridietóre
Desmierdá simtírea mea.
Asta scumpa floricea
Ai fostu tu, iubit'a mea.

Am avutu o radia lina,
Ce din ceriu mi s'a tramisu;
Si-am traitu ca 'n o gradina
Din frumosulu, scumpu elisu.
Radi'a lina, radi'a-aceea
Ai fostu tu, iubit'a mea.

Am avutu odinióra
Unu altariu multu adoratu,
La ce jun'a-mi animióra
Pietosu a cugetatu.
Si altariulu meu santítu,
Tu ai fostu, angeru iubitu.

Dar veni o vijeliá,
Si acést'a mi-a rapitu:
Créng'a, flórea, radi'a viua,
Si altariulu meu iubitu.
Vijeli'a cruda, grea,
Fu — o vorba-ti, scump'a mea!
Iosifu Vulcanu.

Confusii.

— Comedia cu cantece in unu actu. —

(Urmare.)

CAPITANULU.

De unu $\frac{1}{4}$ de óra.

MAJORULU.

Vediu, câ te-ai facutu comodu.

CAPITANULU.

Firesce, déca sum a casa, sum indatinatu
a me face comodu.

CAPITANULU.

Ce felu? Dta esti a casa??!

MAJORULU.

Ha, ha, ha, se intielege dle majoru! séu

nu-mi cunosci chilf'a? Se vede câ de multu nu
m'ai cercetatu!

MAJORULU.

Me rogu de iertare dle capitane, câ-ci cu-
getam câ vinu a casa la mine, si in confusiunea
mea mi-desbracai surtuculu. (Se imbraca, luandu
surtuculu capitanului.)

CAPITANULU.

E bine, mi-aducu a minte, câ dta de multu
ai patim'a confusiunii.

MAJORULU.

Multi amici mi-totu spuneau,
Câ-mi iubescu a mea natiune,
Dar si-aceea nu negau,
Câ-su in confusiune;
Bat'o foculu ce misiune,
O misiune catanésca,
Câ-ci me baga 'n confusiune,
Confusiune dracésca.

CAPITANULU.

Placa siedi, dle majoru, mai multe lucruri
minunate se intempla in lumea asta, tocmai ci-
tescu diuarietele? Republic'a din Veneti'a éra s'a
realisatu.

MAJORULU.

Acésta ar fi lucrulu dracului.

CAPITANULU.

(I aréta o fóiá.) Da vedi republic'a rea-
lisata.

MAJORULU.

Iérta-me dle, acésta fóiá e din unulu 1775.

CAPITANULU.

Asié? Apoi atunci e alta ce-va.

MAJORULU.

Atunci erá inca republica.

CAPITANULU.

Da, atunci erau si mai multe.

MAJORULU.

Dar cum devini dta la fói'a acést'a?

CAPITANULU.

Scie Ddieu, de siguru le-a aruncatu fiulu
meu aicea.

MAJORULU.

Unu diariu de acest'a ne consta unu mo-
mentu petrundieteriu.

CAPITANULU.

Nu le potu cití fara lacrimi.

MAJORULU.

Sic transit gloria mundi.

CAPITANULU.

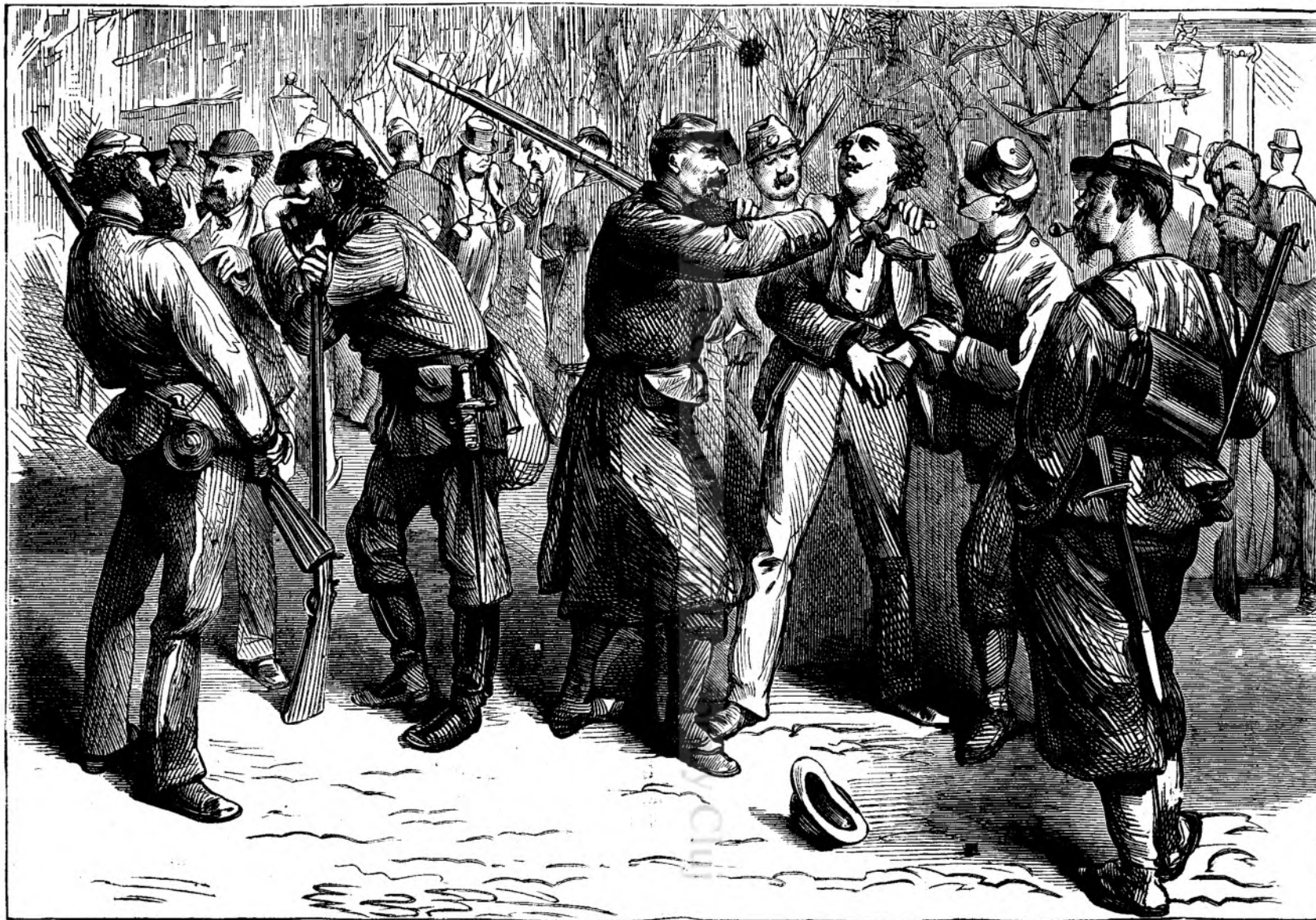
Pe atunci erau timpurile bune, totu bune.

MAJORULU.

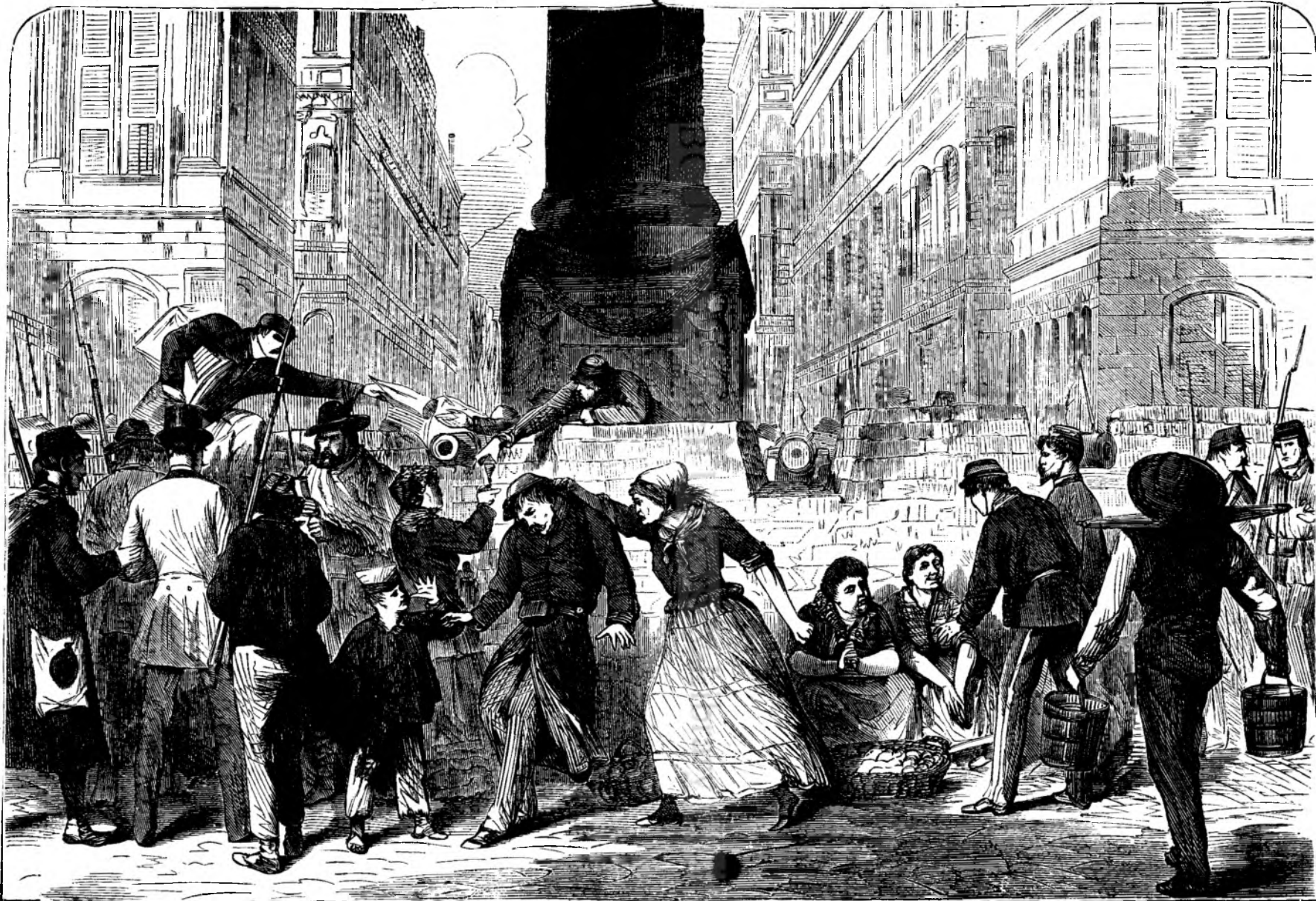
Acuma e greu a traí cu pensiune.

CAPITANULU.

De totu greu, trebue omulu sê se retiena
de la tóte, si asié facu si eu, mai nainte beam

Rescól'a din Paris: I. Insurgentii arestéza pe unu tineru suspiciosu.

Rescôl'a din Paris : II. Construirea baricadeloru pe piati'a Vendôme.

unu paharu de vinu, acuma me indestulescu cu bere; mai nainte fumam cabane, acuma țigari cu doi cruceri; mai nainte portam vestmentu de metasa, acuma me indestulescu cu unulu de lana.

MAJORULU.

Da, inse ce se atinge de vestmentulu de nópte, acel'a e cum vedi totu de metasa.

CAPITANULU:

(Se uita cu mirare la vestmentulu de nópte.)
Acest'a e de metasa.

MAJORULU.

Si déca nu me insielu, e chiar alu meu.

CAPITANULU.

Lucrulu dracului, si cum asiu fi ajunsu la vestmentulu de nópte alu dtale??

MAJORULU.

(Cauta inpregiuru) Hm, Hm, eu cugetu dle capitane, câ totu-si me aflu in locuinti'a mea propria.

CAPITANULU.

Sê fia posibilu?

MAJORULU.

Adu-ti aminte dle, cu optu dfile mai nainte tã i mutatu din cortelulu acest'a, si eu m'am mutatu in dinsulu.

CAPITANULU.

(Cautandu inpregiuru) Dieu ai dreptu, me rogu de iertare.

MAJORULU.

N'ai nimicu de dîsu, sciú eu din betra-
netia, câ ai patim'a confusiunei.

CAPITANULU.

Multi amici mi-totu spuneau,
Câ am o slabitiune,
Ba chiaru nici nu abnegau,
Câ-su in confusiune;
Bat'o foculu misiune,
Misiune catanesca,
Câ-mi causédia confusiune,
Confusiune dracesca!

MAJORULU.

E bine, mi-pare bine, câ ai vinitu la mine!

CAPITANULU.

Si fara de aceea cugetam la detori'a mea.

MAJORULU.

Cugeti la politi'a de 500 de florini? nu-i
urgintia.

CAPITANULU.

Ce dîci? o politi'a de 500 fl.!

MAJORULU.

Adu-ti a minte dle capitane acuma 5 luni
candu pensiunea ti se intardiá dar creditorii nu
se interdiara, si ti-trebuiau bani.

CAPITANULU.

(Se bate in capu) O! eu asesorulu confu-

siuniloru!!! da, da, si candu e terminulu sol-
virii?

MAJORULU.

Astadi.

CAPITANULU.

Me rogu de iertare trebue sê me ducu in
orasiu ca sê cautu bani.

MAJORULU.

Nu e mare urgintia.

CAPITANULU.

Capitanulu Blaga e unu omu de parola!
La revedere! (ese)

Scen'a VII.

MAJORULU.

Omu bravu, de n'ar fi asié de confusu, nu
scíu de ce mi-a facutu croitoriulu surtuculu
asié de angustu? Liso, Liso!

LISA.

(Din launtru) Tata.

MAJORULU.

Unde esti, vino afara!

LISA.

Nu potu, sum inchisa.

MAJORULU,

Inchisa?! Cum póte fi?

LISA.

Am trasu usi'a pré tare dupa mine si s'a
inchisu.

MAJORULU.

Hm! frumosu lucru! esti singura?

LISA.

Firesce ca totu de una.

MAJORULU.

Baga séma, de gasescu pe cine-va la tine,
acela o patiesce reu.

LISA.

Ferésca-me Ddieu! Nu-i nime decátu fri-
soriti'a mea.

MAJORULU.

Apoi iesi!

LISA.

Nu potu.

MAJORULU.

Unde ti-i chei'a?

LISA.

Nu sciú. Póte câ confusu ce esti ai pus'o
unde-va.

MAJORULU.

Prostulu de mine, si par câ asiu fi con-
fusu. (Cauta in pusunariele sale.) Dar totu-si
chei'a e la mine, am gasitu chei'a.)

LISA.

Te rogu nu deschide inca.

MAJORULU.

De ce nu?

LISA.

Frisoritî'a se rusîna.

MAJORULU.

De ce se rusîna?

LISA.

A imbracatu o rochia de ale mele.

MAJORULU.

E bine, si-apoi...

LISA.

Toalet'a ei nu e inca gata.

MAJORULU.

Apoi sê-i ajutu. (Deschide usi'a.

LISA.

(Tiene usi'a.) Numai unu momentu!

MAJORULU.

Ba, nu!

LISA.

Asié, asié acuma e gata.

(Finea va urmá.)

Alesandru Petrinu.

Doine poporale.

(De la Baia-mare in Satu-mare.)

I.

Fâ-me Dómne, ce mi-i face,
Fâ-me-unu strugurasiu de vía
La badea 'n cancelaría,
Sê vedu pe badea ce scríe?

Câ candu scríe,
Me mangâie;
Candu cetesce,
Me topesce.

Fâ-me, Dómne, ce mi-i face,
Fâ-me pasere maiéstra
La badic'a pe ferésta,
Sê vedu ce lucréza-a casa,
Cu lumin'a-aprinsa 'n mésa?
Ca sê batu cu arip'a,
Sê-i se potóle lumin'a,
Sê véda cumu-i fara lumina,
Ca mie 'n tiéra straina!

II.

Ajunga-te, bade-ajunga,
Ajunga-te dorulu meu,
Totu unde ti-a fi mai reu;
Pe podulu orasiului,
In spatele calului,
Podéu'a sê respésca,
Calulu sê se potignéscá,
Dorulu meu sê te padiésca!

III.

De strainatatea mea,
Plange érb'a pe valcea,
De strainetatea mare,
Plange érb'a sub picióre.

IV.

Ardere-ai lume cu para,
Déca 'n tine n'am ticnéla;
Ardere-ai lume cu focu,
Déca 'n tine n'am norocu;
Bata-mi-te foculu, lume,
Si pe celu-ce ti-a pusu nume,
Ti-a pusu flóre mohorita,
Sê-mi fii mie totu urita;
Ce nu ti-a pusu flóre alba,
Cu sê-mi fii si mie draga?

V.

Bate Dómne, reu se siede
Codrului fara de piétra,
Si mie fara de tata,
Codrului fara de frundia,
Si mie fara maicutia,
Codrului fara le palti,
Si mie fara de frati,
Codrului fara de flori,
Si mie fara surori
Codrului fara frundiutia,
Si mie fara dragutia!

VI.

Resaritu-a lun'a 'n ritu,
Vine badea celu uritu,
Resaritu-a lun'a 'n pragu,
Nu vine care mi-i dragu.

VII.

La fantana la Siplacu
Se 'ntelnesce doru cu dragu,
Se saruta pana zacu;
La fantana la isvoru
Se 'ntelnesce dragu cu doru,
Se saruta pana moru.

VIII.

Ferésca-te Domnedieu
De paharulu plinu si rasu, —
Si de omulu celu remasu;
De paharulu rasu si plinu,
Si de omulu celu strainu!

Culese de

Paulina Pelle.

S A L O N U.

O visita la Bolintineanu.

Nu vediusem de multu pe Bolintineanu. Sciam, că ingratitudinea Romanilor i amarise atât de multu sufletulu, in câtu incepuse a inclinâ catra misantropia. Candu unu sufletu ajunge in asemenea stare, consolatiiunile sunt nesuferite. Uniculu bine ce pôte sê-i face societatea este, a-i asigurâ o singuratate liniscita, a-i intimpinâ necesitâtile vietii, si a lasâ ca balsamulu reveriei sê aline, (deca se mai pôte,) dorerile in cari se svircolesce.

Lasasem pe Bolintineanu misantropu, l'am reve-diutu morindu.

Am intratu in camer'a unde atâti ani, pana in ôr'a cea mai tardia a noptii, a cugetatu si a scrisu mereu pentru binele unui poporu, care adi i platesce cu ingratitudine vietii a ce i-a sacrificatu. Nainte d'a intrâ in camer'a undea zacea, am statu câte-va momente: ca sê-mi preparu sufletulu pentru spectacolulu infioratoriu la care me asteptam.

Am intratu.

L'am vediutu, stinsu, vestejitu, abatutu, tremurandu si abii tienendu-se p'o canapea. O femeia i preparâ medicamentele pentru bratiulu care si-lu scri-tise intr'o candu a voitu sê se scôle singuru din batu.

Cum me vediu, zimbi cu acea dulcétia care a farmecatu pe câti l'au cunoscutu. Mi-a intinsu man'a descarnata. Erâ rece. Am siediutu p'unu scaunu in fati'a lui, dar uitandu-me in josu. Nu aveam curagiulu sê me mai uitu in ochii lui. Pare că remuscarea ce Roman'i va simti intr'o di, se concentrase in sinulu meu. Eram umilitu de umilirea societâtii.

Me intreba noutâtile dîlei. I spusei lucruri cari sê nu-lu turbure.

Mi-vorbi despre scrierile mele, despre novel'a „Fulga“, ca cum ar fi citit'o in ajunu, si me indemna sê nu me descuragiezu de nepasarea lumei pentru literatura.

„Se radica o generatiune, — dîse elu, — care va scî sê ne pretiuésca.“

Apoi, dupa câte-va minute, in cari elu cugetâ, éra eu mi-sorbiam plansulu, urmâ:

„Nu sciu, Grandeo, decâ ti-am aretatu nîsce poeme orientale pe cari le-am versificatu in frantuzesce. Le-am numitu: „Les perles du Bosphore“ si le-am dedicatu...“

Acî tacu si clatinandu capulu cu dorere, adause cu o nobila modestia:

„Scî câtu am scrisu si eu pentru acêta tiéra!.. Este adevératu, că n'am scrisu nimicu perfectu... Nu m'a ajutat nîci circumstantiele, nîci talentulu... Ori cum inse, totu am contribuitu si eu cu ce-va la luminarea poporului... Candu a fostu ca sê fiu resplatitu pentru pucinulu ce am facutu, nîci unulu din aceia, cari se numiau amicii mei, n'au ridicatu vócea ca sê-mi apere dreptulu. Au radicat'o inse, pentru ca sê dea recompensa natiunala unei femei perdue, unei mesaline. De aceea am dedicatu si eu colectiunea Sultanelui!“

Dulce si naiva resbunare!

Elu crede, că compatriotii sei voru simti câtu au fostu de injusti catra dînsulu. Ingratitudinea loru l'a aruncatu pe patulu unei lungi agonie, si totu nu voiesce sê se convinga că ori ce simtiementu nobilu si frumosu s'a stinsu in peptulu loru!

Vediendu, că vorb'a lu-fatigâ, m'am scolatu ca sê plecu. M'a rugatu sê-lu visitezu mai desu, si-a amintitu epoc'a candu m'a cunoscutu:

„Erai unu copilu sficiosu, dîse elu, dar grasu si rumenu. Acumu te-ai uscatu si tu. Dar eu, dar eu!...“

N'am plecatu, am fugitu!

Si adi me intrebu: O natiune care si-resplătesce astu-felu pe cei mai iubiti fii, este ôre dêmna de vietia, esto ôre dêmna d'a se numerâ intre cele-l-alte natiuni ale lumei?

Nu, si ea va perî!

Gr. H. Grandea.

Din Italia.

— Turinu 14 maiu. —

Scumpe Iosife!

N'am intratu de multu in salonulu „Familiei.“ Sê nu credi, că nu iubescu „Famili'a“, sê nu me acusi de lenesiu!

Ti-sum frate de anima si de aspiratiuni, de aceea voiescu sê me justificu. Sum ocupatu pierdutu. Din acêta consideratiune ti-ceru congediu pe timpu nedeterminatu. Voiu folosi acestu timpu pentru a me liberâ de gréu'a sarcina ce me apésa.

Diuaristic'a italiana in timpulu din urma s'a ocupatu multu de Romani. Mam'a vorbesce despre fia, si vócea ei ru pôte fi de câtu dulce. In n. 41. c. alu diuar-iului „L'Illustrazione Popolare“ am publicatu unu articlu in care am intretiesutu si sublim'a poesia populara, ce ne reamintesce léganulu natiunalitâtii nôstre:

Fruudia verde lacrimióra,
Am avutu o sorióra,
Iubitória, cantatória,
Nascuta la focu de sóre;
Vai de mine, vai de ea!
Din copilar'i'a mea
Ochi cu dîns'a n'am mai datu,
Timpulu greu ne a apesatu. s. c. l.

Unu italianu, fiu alu Urbei ce a vediutu nascundu-se marele poetu Virgiliu, unu mantovanu mi adreséza o epistola din care ti-comunicu urmatóriele: „Pentru marele amoru ce-lu portu tierii vóstre, ca una ce se mandresce a fi de origine romana, si care aspira ardinte de a fi emancipata prin a mea, pentru a fi aliata in perpetuu, m'am pusu sê traducu in versuri acelu cantecu alu *femeii romane* ce l'ati publicatu in n. 1. alu diuar-iului „L'Illustrazione Popolare“ si vi le tramitu cu urare consonante la inalt'a vóstra sperantia, si ca ajutoriu moralu la realisarea aceleia, sciindu

câtu de potinte e poesi'a musicabila pentru a miscá tinererele si generósele afecte.

Devotatu

Dr. Pietro Accordi.

Éca poesi'a tradusa :

„Fronda verde e lagrimosa
Suora m'ebbi al fuoco nata
D'un gran sole, ed amorosa
Era e al canto assai portata,
Ma che in dan comun non piú
Vidi da mia infanzia in sù.

Straziò il tempo noi finora,
Ma che che succeder possa,
Rimarremo suore ognora,
Perchè in noi 'l desio la scossa
Non ad acqua dà, ma a pur
Saugue ch'è di se sicur.

Perchè l'alme suore, ardenti
Raggi sono che dal sole
Parton dolce, e nebbie argenti
Traversando in valli e in gole,
Van per l'aria errando e alfin
Scontransi ancor in lor cammin.

Perchè voci che di suore
Suonin sparte da deserti,
Preste, preste, come amore
Le invitasse con concerti,
Van si incontro e lega fan
Come rai che al fuoco van.“

Am cetitu cu dorere scirea relativa la trist'á stare a iubitului nostru Bolintineanu. Acest'a e destitulul poetiloru. Omeru, principele poetiloru, rategiá din cetate in cetate recitandu versurile sale spre a-si castigá o bucata de pane. — Tasso a fostu redusu la asié seracia, in câtu fu obligatu a imprumutá unu taleru cu care traí o septimana intréga. Úmblá imbracatu in strantie. Intr'unu sonetu dedicatú pisiceii sale, facundu alusiune la seraci'a sa, o róga ca s'e-i imprumute „nópte-vederea“ ochiloru sei; ... „neavendu lumina
„Ca s'e scrie versurile sale.“

Milton cu mare greutate si-a potutu vinde „Paradisulu pierdutu“ pentru 5 lire sterline. Famili'a librariului a castigatu din vinderea acestei poeme peste 100,000 taleri. Camoens intr'unu timpu a trebuitu s'e tramita unu robu ca s'e cersiesca din pórtá in pórtá pentru elu. Cervantes a traitu seracu, a moritu in miseria. Acésta sórte avura Dante, Ariosto si Le Sage, Tristan, La Fontain.

Ludovicu XIV-lea intr'o dí intrebá pe Racine ce e nou in literatura? Poetulu respunse, cá a visitatu pe moribundulu Corneille, caruia i lipsesce totulu, pana chiar si o tassa de supa.

Bolintineanu impartesiesce sórtea poetiloru. Elu care a cantatu atátu de dulce si sublimu gloriele trecute, elu care n'a traitu decátu pentru Romani'a, adi se afla in starea in care se affá Corneille. Lui Corneille Ludovicu XIV-lea i-a tramisu indata unu ajutoriu. De Bolintineanu si-va aduce cine-va a minte?

Sermani poeti! voi veti fi memoritori, dar intr'aceea incepeti prin a — mori de fóme.

Adio! Te imbratosiéza alu teu

I. C. Dragescu.

Societatea pentru fondu de teatru.

In considerare, cá statutele Societátií n'au sositu inca aprobate de la ministeriu, — si in considerarea altoru impregiurári grave, — comitetulu este necesitatu a amaná adunarea generala a „Societátií pentru fondu de teatru nationalu romanu“ pe 28 si 29 septemvire 1871 st. n.

Din siedinti'a comitetului tienuta la 16 maiu 1871.

Dr. Iosifu Hodosiu,
presiedinte.
Iosifu Vulcanu,
secretariu.

Curierulu modei.

(A se vedé suplementulu.)

La nrulu presinte alaturámu unu jurnalulu de moda, cane ni infatisiédia dóue figure, séu mai bine dóue imbracaminte de prima-véra.

Figur'a prima ni represinta o toaleta pentru strada din glacé toffotas rosa, cu incretítu bogate si tunice trase in susu, pretiulu 65 fl., — din luster 42—50 fl., — din mosambique 35—40 fl.

Figur'a a dóu'a ni infatisiéza unu vestmentu galbenu din mohair finu, de desubtu cu incretítu late si cu decoratiuni de dintele albe, pretiulu 60 fl., din materia mai ieftina 40—45 fl.

CE E NOU?

*** (Teatru nationalu.) Ministrulu de interne a intaritu statutele Societátií pentru fondu de teatru nationalu romanu cu observare, cá presiedintele Societátií are de a aretá la artisti'a osraului respectivu tienera adunárii anuale, ér comitetulu, avendu locuinti'a in Pest'a, stá sub inspectiunea magistratului de aici.

*** (Comitetulu Societátií pentru fondu de teatru) tienù la 16 maiu o siedintia estrordinaria, la care participara urmatorii domni: presiedintele dr. Iosifu Hodosiu, vice-presiedintele dr. Alesandru Mocioni, casariulu Vincentiu Babesiu, secretariulu Iosifu Vulcanu si membrulu Petru Mihali. In acésta siedintia comitetulu silitu de cause pré ponderóse amaná terminulu adunárii de la Satu-mare pe 28 sept. a. c. st. n. Dupa aceste cassariulu reportá despre 53 fl. incursi din Timisióra si adunati acolo cu ocaniurea unui balu, — numele contributoriloru s'a publicatu deja in fói'a acésta. Apoi secretariulu Ios. Vulcanu reportá despre 24 fl. primiti de la dlu N. Danila, oficialu la calea ferata, ca tacsá de membru pe patru ani.

*** (Inmormentarea repausatului Aldulianu) se facú vineri la 12 l. c. dupa miédia-dí la 4 óre, asistandu la acestu actu funebralu unu publicu numerosu, compusu din amicij, cunoscutii si stimatorii defunctului. Cosciugulu se depuse in ospitalulu Rocus, de unde a trei'a dí fu transportatu in Transilvani'a la Zernesci, conformu dorintiei desu repetíte a repausatului. Éta si necrologulu familiei gelitórie: Elena de Aldulianu nascuta Sandru in numele seu, a copiiloru si ginereiloru sei, a nume Maria casatorita Nicolau Siustai presiedintele judecatoriei districtuale in Fagarasiu, Elena

casatorita Atanasiu Cimponieriu jude supl. la tabl'a reg. ung. in Pesta, Ioanu, Eugenia si Constantinu, si a numerosiloru consangeni anuncia cu anim'a franta trist'a scire despre repentin'a mórte a multu amatului sociu, tata si socru Ioanu cav. de Aldulianu, cavaleru alu ordinului coronei de feru cl. III, jude la tribunallu supremu reg. ung., membru alu congresului nationalu romanu gr. or.; membru alu asociatiunii transilvane pentru literatur'a romana s. a., care in etate de 50 ani ai vietiei sale pline de activitate si alu 23 a fericitei sale casatorii a adormitu in domnulu la 10 maiu a. c. Fia-i tierin'a usióra!

** (La mormentulu lui G. Asachi.) Studintii universitatii de Iasi au organisatu o frumósa solenitate in memori'a veteranului luptatoriu alu literaturii G. Asachi. La 23 erá onomastic'a lui, junimea merse la mormentulu repausatului, acolo tienú patru discursuri, si depuse o ghirlanda de flori pe crucea de pe mormentu.

** (Diwa de $\frac{3}{15}$ maiu.) aniversari'a marei adunári de la Blasiu, fu serbata si in anulu acest'a in mai multe parti, renprospetându-se suvenirile trecutului si innaltiandu-se urári pentru unu vfitoriu mai fericitu. O mare parte a coloniei romane din Buda-Pest'a s'a adunatu si ea in sér'a dílei memorabile in padurea orasiului si a serbatu memori'a aceleia.

** (Diet'a Ungariei.) Mercuri la 17 l. c. sessiunea camerei represintantiloru Ungariei s'a incheiatu prin unu rescriptu regescu. Sessiunea urmatória s'a si deschisu ~~la~~ trei'á dí.

** (Discursu de receptiune.) Redactorulu acestei foi va tiené discursulu seu de receptiune ca nou alesu membru estraneu alu societátii beletristice magiare Kisfaludyane mercuri la 24 l. c. dupa miédia-di, cu care ocaziune va vorbí despre poes'ia poporala romana, si totu-odata va cetí câte-va bucáti traduse de dinsulu.

= (Unu banu printiulu strainu!) Cu acésta esclamatiune se vinde prin cafenelele de la Bucuresci o brosiura reinviata de prin anii trecuti. — Unu domnu — díce Teleg. — caruia i-se oferí „Printiulu strainu“, díse vindietorului: cá nu i trebue nici cu unu banu (pretiulu brosiurei), inse bucurosu aru cumperá — Unu Domnu Romanu. „Apoi Domnulu Romanu nu se vinde“, — respunse baiatulu ingeniosu.

= (Unu calu bunu si estinu.) La Sibíu in tégulu din septeman'a trecuta unu samsaru de cai a pusu ochii pe calulu' unui Romanu, si ca sé se convinga pe deplinu despre bunetatea calului, l'a cerutu de la Romanu ca sé-lu probeze in calaritu. — Romanulu se invoiesce, — precupetiulu se suie pe calu, — face câtiva pasi inainte, se întórce éra indereptu si vorbesce cu Romanulu, apoi se mai suie pe calu, si mergendu acuma totu mai rapede, in fine dupa ce a esítu din oboru — a datu fug'a si nu s'a mai vediutu. — Calulu erá bunu de fuga si n'a fostu scumpu.

= (Dlu si domn'a C. A. Rosetti) supunu parintiloru de familie urmatória propunere. Completarea instructiunii copiiloru loru (trei baieti) le impune détori'a a merge in strainetate. Din mai multe puncturi de vedere, intre cari si-acel'a alu sanatátii, au otaritu a se stabili intr'unulu din orasiile din méda-di ale Franciei, unde clim'a este dulce si egala, si instructiunea buna si solida. Déca vr'unii din parinti voru fi dispusi a le 'ncredintiá copíi loru, ei voru primí cu fericire a marí famili'a loru cu siese, siepte baieti, de la

vêrst'a de 12 ani pana la 20. Acei carii voru voi a-le face onórea cea mare d'a-le 'ncredintiá copíi loru, — onóre ce credu cá voru poté dovedí prin faptu c'au meritatu-o din tóte puncturile de vedere, — voru binevoí a s'adresá la domnealoru (strad'a Coltiei, nr. 42) in persóna séu prin epistole, celu multu pana la finea lunei lui maiu, pentru regularea conditiuniloru.

Literatura si arte.

** (O drama nóua) a aparutu de curendu la Bucuresci, sub titlulu: „Monumentulu de la Calugáreni.“ Autorulu ei este eruditulu nostru istoricu dlu V. Maniu. Pies'a constá numai din unu actu.

** (Romanu originalu.) In marea nóstra seceta pe campulu beletristicu ivirea unui romanu originalu e unu evenimentu. Unu asemene evenimentu potemu sé inregistrámu si noi acuma. La Iasi va aparé in curendu unu romanu originalu, cu figure de dlu Th. A. Myller.

** (Profesorulu G. L. Frollo) a publicatu la Bucuresci o pré interesanta prosiura intitulata: „Limba nationala si limbele straine in scólele Romaniei.“ Pretiulu este 84 bani.

** (Dlu Pascaly) mai nainte de a trece Carpatii, a datu in teatrulu nationalu din Bucuresci o representatiune in favorulu laueratului si nefericitului nostru poetu D. Bolintineanu.

** (La Craiova) a aparutu o fóia nóua, sub titlulu: „Curierulu Olteniei.“

= (Invitatiune.) Voiindu a e dá dóue opsióre (Lectiunile lui W. E Chaming despre inaintarea clasei lucratoriloru“ si „Missiunea Preotului romanu facia cu poporulu“ etc.) invitasesem pre on. intieligintia romana, ca sé-mi tindia mana de ajutoriu intru acésta intreprindere modeste a mea. Inse de si am primitu si pana acum unu numeru considerabilu de prenumeratiuni si subscrieri, — nu potu a edá aceste opsióre pana a nu avé déca nu a mana, paremu asecurate specele tipariului, — pentru aceea apelezu din nou la spiginulu mare-animosu alu on. intieligintie romane invitandu-o cá sé benevoiesca a se prenumera séu a se subscrie cátu de numerosi la aceste opsióre, pentru a le poté pune cátu mai curundu sub tipariu. (Se poté prenumera fia-care opu cu 50 cr. v. a., ér cei ce se voru subscrie numai, voru avé de a solví pretiulu la primirea opsióreloru.) Intieligintia romana e rogata a luá in consideratiune scopulu pentru cara se edáu ambele opsióre, care: de o parte de a inaintá poporulu romanu impintenindu pe fia-care intieligintie romane de a lucrá din respoteri pentru a inaintá acea clasa de ómeni care e bas'a natiunei si care ne sustiene cu lucrulu obositoriu alu maniloru sale; ér de alta parte a ajutá, dupa potintia, institutiunile nóstre nationale, contribuindu din venitululu curatu ce se speréza pentru adaugerea fondului Asociatiunii transilvane pentru lit. rom. si cult. pop. romanu, si pentru alte scopuri filantropice nationale. — On. dd. vicari si protopopi sunt rogati cu tóta stim'a ca sé binevoiesca a circulá prin eparchiele dloru liste de subscrieri pentru aceste opsióre, cari voru poté ocupá unu locu respectuosu in bibliotec'a fia-carui D. preotu, notariu, docente si a toturoru, cari sunt si numai in cea mai mica relatiune cu poporulu nostru. Gherl'a 12. Maiu 1871. Nicolau F. C. Negrutiu, teologu.

* * („*Post'a Romana*“) n'a potutu sê traiésca la Bucuresci, si acum totu acolo a aparutu „*Rumänische Post*“, care spera a se sustiené. Èta ce scrie despre acêsta fôia „*Telegrafulu*“ de la Bucuresci: „*Din diuariulu „Rumänische Post*“ amu primitu pana acuma dôue numere, cu a careia tendintie politice si apreciiâri in principie de si nu consimtîmu intru tôte, dara trebuie sê marturisimu, câ acestu diariu e redactatu cu multu talentu si tactu, prin care fôrte favorabilu se deosebesce de celelalte fôi straine, cari nu iau de consideratiune câ aparu in capital'a Romaniei, ci la totu momentulu insulta totu ce e romanescu. Diuariulu „*Rumänische Post*“ credemu câ de aci in colo totu mai multu se va identificâ cu interesele acestei tieri, si ca proba despre acêsta inclinatiune cu bucuria vedemu, câ se intereséza de literatur'a nôstra, pôte inca mai multu de câtu insa-si cea mai mare parte a foiloru nôstre natiunale, cari mai bucurosu se ocupa cu bandele electorale, de câtu cu cestiuni literarie. — Anume cu lauda trebuie sê amintimu, câ acestu diariu laudabilu pana acuma a publicatu mai multe creatiuni frumôse ale poetiloru nostri natiunali. Asié s. e. „*Cochet'a*“ de C. Bolliacu si mai in urma de Alesandri „*Dé-asiau fi iubito*“ si „*Adio la Moldova*.“ — Tôte sunt nisce traductiuni fôrte succese si traducatoriului necunoscutu i potemu gratulâ.

△ (*Baletu romanescu*.) „*Fidantiat'a romana*“ séu „*peteal'a*“ este unu baletu a caruia libretto e facutu de dnii Nutter si Saint-Leou, si music'a de dnii Graziani si Matiozzi. Acêsta petéla este dupa obiceiulu romanu gateal'a fidantiatei in diu'a nuntii sale. Fiindu dati doi fidantiati si unu principie care trece ce va rezultâ? O scena de cochetaria si de gelosia amorôsa, care se va terminâ prin impacarea acestoru doi fidantiati. Acêsta e lesne de imaginatu, si asié se si intempla in adeveru. Cu aceste escarmusie inocente, se amesteca dantiuri de caracteru si totulu forméza unu frumosu spectacolu. Music'a de dnii Graziani si Matiozzi are partea sa la reusit'a fidantiatei romane, ea salta convenabilmente si insemna mesur'a cu verva. Tôte aceste — firesce — se facu la Bucuresci.

= („*Revist'a Romana*“) pentru sciintie, litero si arte se mai afla intr'unu numeru de esemplare fôrte restrinsu in librari'a Socecu et Comp. la Bucuresci. Doritorii de a posede acêsta publicatiune unica in felulu ei, binevoiesca a se adresâ la numit'a libraria, de unde si-voru poté procurâ. An. II (aprile—decemvre 1862) pe pretiulu de lei 20. An. III (aprile—noemvre 1863) pe pretiulu de lei 20.

= (*La Bucuresci*) a aparutu unu nou organu de publicitate sub titlulu: „*Stéu'a Daciei*“, revista septemanalâ; nr. 1, contine: Cronic'a politica, interna si esterna. Miscarea literaria, sciintifica si artistica. Dôue stele stinse: Al. Hurmusachi si N. Nicoleanu. Cultur'a individuala. Cum se încéla Domnitorii. Fulga, romanu originalu. O visita la poetulu Bolintinénu, ce o reproducemu in nr. presinte. Adio la Bolintinénu, elegia de G. Sion, despre cartea „*Misotulu*.“

= (*Tacitu romanescu*.) A esîtu de sub tipariu: Opurile lui Caiu Corneliu Tacitu, traduse de G. I. Munteanu, directoriu si profesoriu la gimnasiulu romanescu gr. or. din Brasiovu, membru alu societâtii academice rom. din Bucuresci etc. Date in tipariu sub auspiciile societâtii academice dupa decessulu din vietia a traductoriului. Biograf'a lui G. I. Munteanu alaturata. Sibiu. Tipariulu tipografiei lui S. Filtach

(W. Krafft) 1871. 8° midi-lociu 39½ côle, séu 614 p. si totusi pretiulu numai 2 fl. 80 cr. séu 6 lei noi. Acestu opu se pôte trage prin tôte librariile din tiera, cum si de-a dreptulu de la redactiunea „*Transilvaniei*.“ Venitulu curatu câtu se va poté scôte din pretiulu acestei carti, e destinatu de catra societatea academica romana in ajutoriulu veduvei si alu orfanului remasu dupa repausatulu.

Din strainetate.

* * (*Rescôl'a din Paris*) inca nu e sugrumata, cu tôte câ guvernulu din Versali'a nencetatu tramise la telegrame in lume, anuciandu câ lovirea decidorie va urmâ acusi. Intr'aceste la Paris se comitu faptele cele mai deplorabile. Cele dôue ilustratiuni din interiorulu nrului presinte ni infatîsieza dôue scene din acêsta rescôla; un'a arestarea unui monarchistu, si alt'a: construirea baricadeloru pe piati'a Vendôme.

= (*Urmele resbelului*) dintre Franci'a si Germani'a se vedu si pre trenulu literariu. Invetiatiu francesi, cari au fostu alesi ca membri corespundintii ai universitâtii germane, si-au dat demissiunea pre motivu, câ nu mai potu avé relatiuni cu unu poporu care s'a portatu asié de infamu cu Franci'a. Intre acesti-a este si renumitulu Chevreau si Pasteur. Societatea de aclimatiune inca n'a remasu mai pre josu. Acést'a a stersu din listele sale pe toti principiorii nemtiesci, cari figurâu ca membri.

= (*Unu testamentu originalu*.) Unulu din cele mai soriöse jurnale din America publica, dupa cererea testatorelui, urmatoriulu testamentu originalu: Hotarescu, ca dupa mórtea mea, corpulu meu se nu fia ingropatu, ci armatu cu elu in modulu urmatoriu: Mi se va jupui pelea, si se va dá unui tabacaru renumitu spre a o tabaci bine si curatu. Apoi se va dá lui Sir Jonson, vechiulu meu amicu, care va face din ea o doba pe care va bate la ceremonia si la parade mersulu ce asié de multu mi-a placutu in vietia. Carnea mea se va tocâ si se va impartî la claponii mei, câ-ci este justu, de a li se întorce cu dobanda hran'a érasj cu carne, némulu loru m'a hranitu atâtu de bine. Ósele mele, cum si craniulu, se voru demicâ bine, si prafulu ce se va dobandi, se va pune la redécin'a trandafiriloru, pe cari cu asié mare iubire i-a cautatu iubit'a mea... spre a servi de ingrasiarea pamentului, in care sunt plantati. Cu esecutarea si intocmai urmare a acestui testamentu, conceputu de mine in deplina stare mentala, am insarcinatu pe d. Con, Riharsen.

= (*Calcululu unui prussanu*.) Tributulu ne mai auditu ce-lu impuse prussienii poporului francesu, dupa nefericitulu resbelu de acum, a datu anse multora a calculâ cuantitatea séu valórea unui miliardu. Unulu, pre semne prietenu bunu alu mustului de orzu, a calculatu câtu timpu si-aru poté petrece unu numeru de eroi prusieni cu halbele, si a esîtu la resultatulu, câ, computandu-se armat'a germana la unu milionu feciori si déca fia-care dintre acestia aru sufulcâ pe di numai 5 patrare de bere, atunci desdaunarea ceruta de la francesi le-aru ajunge de petrecere in cursu de 68 ½ ani: câ-ci pe fia-care di s'ar hé 5 milióne de patrare, 200,000 tone a 10 taleri, dau pre di 200,000 taleri, prin urmare, pentru 5 miliarde aru trebui 25,000 dile séu 68 ½ ani.

Glume si nu pré.

— Avemu onóre a vorbí cu dlu directoru alu ospitalului?

— Stau la dispositiunea dvóstre, onorabile dame.

— Noi amu dori sê ajungemu grigitórie de bolnavi, si a nume de aceia, cari facura progresu buzu in stadiulu reconvaléscentiei.

Intr'o societate, in care petrecea si fic'a unui comite supremu, unu juno pré galantu, ca sê o deosebésca de celelalte domniótre presente, i dicea totu:

— Ilustrisióra!

Domniótr'a respectiva inse nu ascultá cu multa placere acésta espresiune a distinctiunii, dar nu díse nimica, ci intorcéndu-se catra fic'a protopopului, i díse:

— Reverendisimisióra!

Tóta societatea erupse in hohote, si junele galantu nu mai acordá fetei titlulu parintelui ei.

— Ce sê-ti dau pentru o sarutare? — intrebá unu juno pe o féta frumósa?

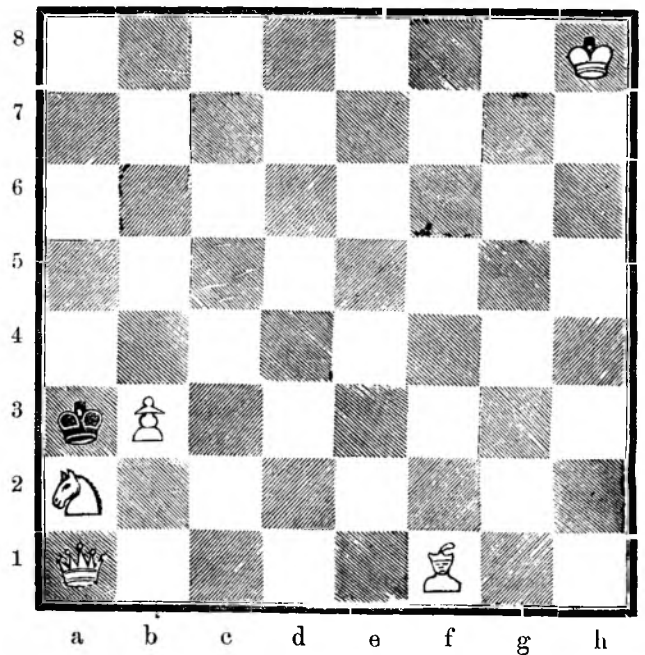
— De la unu cavaleru frumosu nu pretindu — nimica, — fu respunsulu.

Dómn'a A. avea o pisica, pe care dlu B, unu venatoriu pasionatu, i-a impuscat'o. Dómn'a A. si-procurá o multíme de curse si facú o venatória grozava a supra sióreciloru, nu numai in cas'a sa, ci si in a amiceloru ei. Ea reesi a prinde preste 300 sute, toti vii, pe cari i inpachetá apoi intr'o lada mare ce o adresá uierei dlui B. Acést'a, in speranti'a cá a primitu atari articule de moda, dechise insa-si lad'a, dar in locu de obiectele dorite, sarira siórecii cu gramad'a din lada si se impraschiara prin casa. In fundulu ladei se aflá si o epistola pe care erá scrisu: „Dómn'a mea! Barbatulu dtale mi-a impuscatu pisic'a, aici ti-tramitu si siórecii.“

Problema de siacu.

De Zenobiu Popu.

Negru.

Albu.

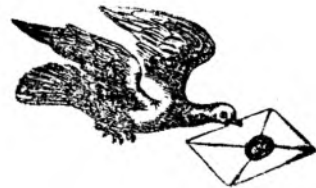
Albulu incepe si la a trei'a trasura dice matt.

Deslegarea gáciturei din nr. 15:

„REPUBLICA.“

Deslegare buna primiramu de la dómnele si dsiórele: Elena Ignea, Maria Iosofu n. Ioanoviciu, Clara Marcu, Silvia Moldovanu, Iulia Moldovanu, Maria Dumbrava; si de la dlu Vasiliu Beticanu.

Post'a Redactiunii.

Naseudu. Versurile tramise sunt nescé incercari considerabile, de aceea credemu, ca talentulu care le-a produsu acusi ne va surprinde cu altele, cari se voru poté si publicá.

Jancahida. Tomulu III s'a tramisu, care cóla lipsesce din alu IV?

Credentialulu si celelalte nu se potu publicá. Ti-recomandam se remani la „bun'a prosa“, precum o numise Heine.

Dsiórei E. M. Multiamimu. Pré bucuros. Invidiamu sórtea acelei „conversari.“

Dlu P. T. Opulu celu mai nou alu celebrului Ch. Darwin a esitu germanesce sub acestu titlu: „Die Abstammung des Menschen und die geschlechtliche Zuchtwahl“, aus dem englischen übersetzt von Victor Caruo. Stuttgart, Schweizerbart. Pretiulu 5 fl. 6 cr.

☞ *Suplementu „Cavalerii Noptii“ tomulu IV, cóla VI.*

☞ *Suplementu II.: Jurnalulu de moda.*

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu Im Alesandru Kocsi in Pest'a. Piat'a Pesciloru, Nr. 9.